

**MEM-205 Περιγραφική Στατιστική**  
**Τμήμα Μαθηματικών και Εφ. Μαθηματικών, Πανεπιστήμιο Κρήτης**

Κώστας Σμαραγδάκης (kesmarag@gmail.com)

## Άσκηση

Σε μια έρευνα θέλουμε να υπολογίσουμε μια αναλογία στο πληθυσμό (πχ. το ποσοστό των πολιτών που συμφωνούν με μια απόφαση της κυβέρνησης) χρησιμοποιώντας ένα αμερόληπτο δείγμα του πληθυσμού. Ποιο είναι το μικρότερο δυνατό δείγμα που χρειαζόμαστε ώστε το περιθώριο σφάλματος για το 95% διάστημα εμπιστοσύνης να είναι το πολύ 0.01;

$$p \quad 95\% \quad S_{\hat{p}} = \sqrt{\frac{\hat{p}(1-\hat{p})}{N}} = \frac{\sqrt{\hat{p}(1-\hat{p})}}{\sqrt{N}} \quad Z = 1.96 \quad 95\%$$

$$p \in \left[ \hat{p} - Z S_{\hat{p}}, \hat{p} + \underbrace{Z S_{\hat{p}}}_{\uparrow} \right]$$

$$\text{ορίσθηκε} \quad Z S_{\hat{p}} \leq 0.01$$

$$1.96 S_{\hat{p}} \leq 0.01$$

$$\boxed{S_{\hat{p}} \leq \frac{0.01}{1.96}} \quad \forall \hat{p}$$

$$\text{ορίσθηκε} \quad f(x) = \sqrt{x(1-x)}, \quad x \in [0,1]$$

$$f'(x) = \frac{1-2x}{2\sqrt{x(1-x)}} = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{2}$$

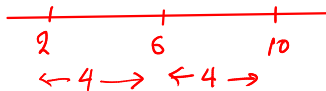
$$\text{έστω} \quad \hat{p} = 1/2$$

$$S_{\hat{p}} = \frac{1}{2\sqrt{N}} \leq \frac{0.01}{1.96}$$

$$\sqrt{N} \geq \frac{1.96}{0.02} = 98 \Rightarrow N \geq 9604$$

## Άσκηση

Για ένα στατιστικό πληθυσμό έχουμε  $\mu = 6$  και  $\sigma = 2$ . Υπολογίστε το ελάχιστο ποσοστό των παρατηρήσεων στο πληθυσμό με τιμές στο διάστημα  $[2, 10]$ .



$$[2, 10] = \left[ 6 - 2 \cdot 2, 6 + 2 \cdot 2 \right]$$

$$\begin{aligned} \left( 1 - \frac{1}{k^2} \right) \cdot 100\% &= \left( 1 - \frac{1}{4} \right) \cdot 100\% \\ &= \frac{3}{4} \cdot 100\% = 75\% \end{aligned}$$

## Άσκηση

Έστω ανεξάρτητες τυχαίες μεταβλητές  $\{X_j \sim \mathcal{N}(j, j^2)\}_{j=1}^3$ .  $\rightarrow X_1 \sim \mathcal{N}(1, 1^2)$  ,  $X_2 \sim \mathcal{N}(2, 2^2)$  ,  $X_3 \sim \mathcal{N}(3, 3^2)$

► Τι κατανομές ακολουθούν οι τυχαίες μεταβλητές  $Y_j = X_j - \bar{X}$ ; ( $\bar{X} = \frac{X_1 + X_2 + X_3}{3}$ )

$$X_1 \sim \mathcal{N}(\mu_1, \sigma_1^2) \quad , \quad X_2 \sim \mathcal{N}(\mu_2, \sigma_2^2)$$

$$Y_1 = X_1 - \frac{X_1 + X_2 + X_3}{3} = \frac{2}{3}X_1 - \frac{X_2}{3} - \frac{X_3}{3} =$$

$$\frac{2}{3}X_1 \sim \mathcal{N}\left(\frac{2}{3}\mu_1, \left(\frac{2}{3}\sigma_1\right)^2\right)$$

$$-\frac{1}{3}X_2 \sim \mathcal{N}\left(-\frac{1}{3}\mu_2, \left(\frac{1}{3}\sigma_2\right)^2\right)$$

$$-\frac{1}{3}X_3 \sim \mathcal{N}\left(-\frac{1}{3}\mu_3, \left(\frac{1}{3}\sigma_3\right)^2\right)$$

Υπόδ:  
 $\underline{\underline{X_1 + X_2}} \sim \mathcal{N}(\mu_1 + \mu_2, \sigma_1^2 + \sigma_2^2)$

$$-X_1 \sim \mathcal{N}(-\mu_1, \sigma_1^2)$$

$$\alpha X_1 \sim \mathcal{N}(\alpha\mu_1, \alpha^2\sigma_1^2)$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{2}{3}X_1 \\ -\frac{1}{3}X_2 \\ -\frac{1}{3}X_3 \end{array} \right\} Y_1 \sim \mathcal{N}\left(\frac{2}{3}\mu_1 - \frac{1}{3}\mu_2 - \frac{1}{3}\mu_3, \left(\frac{2}{3}\sigma_1\right)^2 + \left(\frac{1}{3}\sigma_2\right)^2 + \left(\frac{1}{3}\sigma_3\right)^2\right)$$

## Άσκηση

8P.4.11.11

Για τα ζεύγη παρατηρήσεων 2 μεταβλητών υπολογίστε το συντελεστή συσχέτισης

$$\begin{matrix} x & y \\ \{(1, 1), (2, 2), (3, 4), (4, 3)\} \end{matrix}$$

Πιστεύετε θα αυξηθεί ή θα μειωθεί εαν προσθέσουμε στο δείγμα το ζευγός (5, 5)

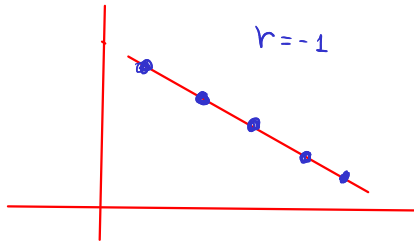
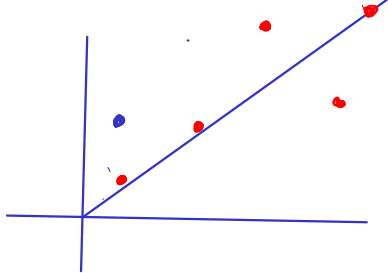
$$r = \frac{SS_{xy}}{\sqrt{SS_{xx} SS_{yy}}}$$

x	y	x <sup>2</sup>	y <sup>2</sup>	xy
1	1	1	1	1
2	2	4	4	4
3	4	9	16	12
4	3	16	9	12
10	10	30	30	29

$$SS_{xy} = \sum xy - \frac{\sum x \sum y}{N} = 29 - \frac{100}{4} = 4$$

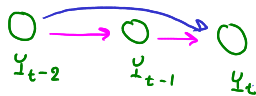
$$SS_{xx} = \sum x^2 - \frac{(\sum x)^2}{N} = 30 - \frac{100}{4} = 5 = SS_{yy}$$

$$r = \frac{4}{\sqrt{5^2}} = \frac{4}{5} = 0.8$$



Άσκηση: Να υπολογιστεί ο συντελεστής PACF(2)

$\{1, 2, 4, 3, 5\}$



①  $Y_{t-1} \rightarrow Y_t$   $\{(1, 2), (2, 4), (4, 3), (3, 5)\}$   $Y_t = \alpha_1 + b_1 Y_{t-1}$

$\begin{matrix} y_{t-1} & y_t \\ e_2 & e_3 \\ e_4 & e_5 \end{matrix}$

②  $Y_{t-2} \rightarrow Y_t$   $\{(2, 1), (4, 2), (3, 4), (5, 3)\}$   $Y_t = \alpha_2 + b_2 Y_{t-2}$

①  $b_1 = \frac{SS_{Y_{t-1}, Y_t}}{SS_{Y_{t-1}, Y_{t-1}}}$

$y_{t-2}$ $y_{t-1}$	$y_{t-1}$ $y_t$	$y_{t-2}^2$ $y_{t-1}^2$	$y_{t-1}^2$ $y_t^2$	$y_{t-2} y_{t-1}$ $y_{t-1} y_t$
1	2	1	4	2
2	4	4	16	8
4	3	16	9	12
3	5	9	25	15

$\hat{y}_t = 2.5 + 0.4 y_{t-1}$

$\alpha_1 = \bar{y}_t - b_1 \bar{y}_{t-1} =$   
 $= \frac{14}{4} - \frac{2}{5} \cdot \frac{10}{4} =$   
 $= \frac{10}{4} = 2.5$   
 $b_1 = \frac{2}{5}$

$SS_{Y_{t-1}, Y_t} = \sum y_{t-1} y_t - \frac{\sum y_{t-1} \sum y_t}{4} = 37 - \frac{140}{4} = 37 - 35 = 2$

$SS_{Y_{t-2}, Y_t} = \sum y_{t-2}^2 - \frac{(\sum y_{t-2})^2}{4} = 30 - \frac{100}{4} = 5$

$$(e_1)_t = y_t - \hat{y}_t$$

$$(e_1)_2 = y_2 - \hat{y}_2 = -0.9$$

$$(e_1)_3, (e_1)_4, (e_1)_5$$

$$\hat{y}_2 = 2.5 + 0.4 \cdot y_1 = 2.5 + 0.4 = 2.9$$

$$y_2 = 2$$

$$(2) \quad SS_{y_{t-2} y_{t-1}} = \sum y_{t-2} y_{t-1} - \frac{\sum y_{t-2} \sum y_{t-1}}{4} = 37 - \frac{140}{4} = 2$$

$$SS_{y_{t-1} y_{t-1}} = \sum y_{t-1}^2 - \frac{(\sum y_{t-1})^2}{4} = 54 - \frac{14^2}{4} = 54 - 49 = 5$$

$$b_2 = \frac{2}{5}$$

$$\alpha_2 = \bar{y}_{t-2} - b_2 \bar{y}_{t-1} = \frac{10}{4} - \frac{2}{5} \cdot \frac{14}{4} =$$

$$\hat{y}_{t-2} = \alpha_2 + b_2 y_{t-1}$$

$$(e_2)_{t-2} = y_{t-2} - \hat{y}_{t-2} = y_{t-2} - \alpha_2 - b_2 y_{t-1}$$

$$(\hat{e}_1)_t = \alpha_3 + b_3 (\hat{e}_2)_{t-2}$$